

pre att i förstäderna uppsatta exempelvis tre telefoner, däraf en på Norrbysgården i Daltorp och en i Östra Haga. Dess förslag borde förläggas till ett för hvar och ett af de nämnda stadsdelarne centralt beläget hus, hvars vård vore en välskänkt och öfvervitlig man; och skulle telefoner dag och natt hållas tillgängliga för att vid behov användas till att i poliskontoret anmäla inträffade oordningar, eldfara o. d. Särskild nattkoppling borde anordnas och vissa bestämmelser meddelas till förekommande af misshandlar.

2 Härefter övergå komiterade till andra ärenden.

4 Komiterade, som i detta hänseende näst fäst ett i uppdrag att utarbete förslag till en fast brandkår, hafva genom en riksan vidlyftig korrespondens med verberörande vunnit kännedom om eldsläckningsväsendets anordning i flere af de bland Sveriges landsortsstäder, där ständiga brandkärer eller därmed besläktade anstalter blifvit inrättade. Bland de regementen för dylika kårer, som föreslaga till komiterades bedömande, synes icke komiterade något vara för våra förhållanden lämpligare än det för Upsala nyinrättade fasta brandkår.

5 I detta reglemente äro de arliga kostnaderna för brandkåren beräknade till 5,000 kronor, oafsett kostnader för manskapets öfning och redskapens underhåll och denna summa äro komiterade varit minsta skifva för våra förhållanden.

6 Om alltså stadsfullmäktige skulle besluta att här inrätta en ständiga brandkår, vilja komiterade anbefalla, att där till i allo följas de anordningar, som Upsala äro vidtagna. Då emellertid i ständigt härstädes af en dylik kår skulle nedföra kostnader, som ej stå i rimligt förhållande till stadens nuvarande tillgångar, våga komiterade för närvarande ej förorda en sådan anordning.

7 I stället vilja komiterade, som ansett det lämnade uppdrag äfven innefatta befogenhet, att göra framställning om partiella förbättringar i stadens nuvarande brandväsen, föreslå ett sätt att anordna brandkåren härstädes som innebär ett dags förmedling mellan en fast brandkår och en sådan, ordnad uteslutande på de öfriga stadsdelarnas grund.

8 I flere städer så väl i Sverige som utomlands, där man icke kunnat införa fasta brandkärer i egentlig mening, har man utnöt sig med att, under bibehållande af den allmänna stora brandkåren, dessutom inrätta en mindre kasernerad särskild öfver styrka, lämpad att öfverdröjligen vid utbrytande eldsvåda vidtaga de första, ytterst viktiga åtgärderna till eldens släckande; och efter komiterades önskan är det denna väg Borås samhälle bör besträda för att ernå en förbättring i sitt eldsläckningsväsende. Innan komiterade övergå till att visa hur en dylik anordning kan efter våra förhållanden lämpigast genomföras, påpekas några andra förbättringar och förändringar i stadens nuvarande brandväsen, hvilka nästan utgöra en förutsättning för att en sådan organisation som den antydda skall medföra verkligt gagn, nämligen anställande af en aflönad brandchef, inköp af en ångspruta samt inköp af en mekanisk s. k. ångspruta.

9 I närmare redogörelse komiterade för en tillfäkt kasernerad brandkårsafdelning härstädes lämpligast bör vara organiserad. Härvid är det enligt komiterades önskan att synnerligt vikt att tillse, att den lilla styrka, som skulle få sig införd i den betydelsefulla uppgiften att verkställa den första släckningen, komme att bestå af dugligt folk. Komiterade hysa visserligen — såsom ofvan är nämnt — stora betänkligheter mot en egentlig sammanslagning af polis- och brandkåren. Men då det torde vara synnerligen svårt att kunna åt manskap, som för någon kortare tid än anställning som brandsoldater och som under den från vaktjänst lediga tiden på grund af här rådande förhållanden sannolikt komme att ägna sig åt fabriks- eller annat grofarbete, bibringa den disciplin och öfning, som polismanskapet, synnerligast om detta till sitt närmaste befäl får en speciell utbildning polisman, bör kunna förutsättas äga, och då här till kommer, dels att det icke kan ifrågasättas, att konstoplarne med deras trägna tjänstgöring skulle kunna därjämte tjänstgöra som brandmanskap, utan att en sådan skyldighet endast kan åläggas underkonstoplarne, dels och att meningsskiljaktighet mellan polis- och brandcheferna angående styrkans användning bör kunna väsentligt förebyggas därigenom, att tiden och sättet för underkonstoplarnes användning i brandkåren genom särskild instruktion noga bestämmas, tveka komiterade icke att förorda att till den föreslagna kasernerade elitkåren använda underkonstoplarne. Då samtliga de beräknade 14 underkonstoplarne behövas för nattpatrulleringen och det icke gärna kan ifrågasättas, att en underkonstopel, som patrullerar halva natten, skall under återstående delen därpå ligga färdig till uppbrott å brandstationen; är en ökning i antalet underkonstoplar, beroende på storleken af den föreslagna kasernerade styrkan, alltså nödig. Om den föreslagna af underkonstoplarne bestående elitbrandkåren skall kunna uppfylla det med densamma afsedda ändamålet att anordna den första släckningen, lär kårens effektiva styrka, som vid hvarje tid på dygnet bör vare att påräkna, icke kunna bestämmas lägre än omkring 10 man ett antal som också i flere med Borås jämförbara städer finnes för likartade institutioner fastställt. Det torde likväl icke ens nattetid vara nödigt att hela denna styrka är på en gång närvarande å brandstationen, endast man vore för vissad om att densamma kunde vid eld signal öfverdröjligen blifva samlad. För att verkställa signalering och de allra första åtgärderna bör nämligen efter komiterades mening det vara tillfyllest, äfven nattetid, med en kasernerad styrka af 5 man, hvilket antal om dagen, då brandkåren tillhörande personer fortare och lättare kunna samlas vid brandstationen eller brandstället, torde kunna inkränkta till 2 man. Om den öfriga underkonstopelsstyrkan kunde så användas, att ett tillräckligt antal därpå vid gifven signal ögonblickligt utryckte till den kasernerade styrkans bistånd, så

ville för det omhändertagande andamålet behövas en ökning i det förut beräknade antalet underkonstoplar af endast 5 man eller från 14 till 19. Då underkonstoplarne icke äro befugade med dagtjänstgöring såsom polismän, torde icke hinder möta att för nyssberörda ändamål använda dem under den tid, de äro fria från patrullering, helst då man väl torde få förutsätta, att inkallande på grund af eldsolycka af den icke å brandstationen eller å vaktpassen sysselsatta styrkan icke särdeles ofta komme att på kallas och allt polismanskap vid sådana tillfällen i allt fall får rycka ut. Vid inkränkande eldsolycka nattetid skulle alltså, om polispatrulleringen ordnades nägorunda i öfverensstämmelse med hvar komiterade föreslagit, till brandkårens disposition finnas, utom den å brandstationen förlagda styrkan, under nattetid 4 och under efternatten 6 underkonstoplar, hvaran elitkårens effektiva antal aldrig komme att understiga 9 man, under det att polischefen till ordningen öfvervakande hade att tillgå samtliga konstoplarne och minst 8 underkonstoplar.

12 I denna organisation kommer till utöver det nödvändigt, dels att inrätta en brandstation, dels och att för de å stationen icke förlagda underkonstoplarnes snabba och säkra allmanerande med brandstationen genom elektriska ringledningar sammanbinda samtliga underkonstoplarnes bostäder, hvilka åtgärder väl torde vara lämpliga äfven beträffande konstoplarnes bönings. Gifvetvis bör brandchefens, vice brandchefens, det högre brandbefälets och polischefens bostäder genom telefon eller annan lämplig signalledning vara förenade med polisvakten eller brandstationen. Denne senare torde lämpligast bör förläggas till rådhuset, och då härstädes för brandstationen icke torde kunna upplåtas annan lokal än den, som nu begagnas af aktionskammaren, hemställes, att för denne senare, som ej är beroende af befogenheten, måtte beredas förhyrd lokal i annat ställe.

13 I förhållande till brandstationens inrättande inköp af åtskilliga bergnings- och lifreddningsredskap, förorda komiterade blifva.

14 I förhållande till den nu brukliga signaleringen med skott därhän, att signalkanonerna förlades till kyrktornet och lifrifran aflossades medelst elektrisk ledning från polisvakten, vilja komiterade framhålla, dels att enligt sakkunniges förmenande det vore att befara, att kanonerna vid sådana tillfällen, då luften vore nättad med elektricitet, komme att i följande af den elektriska ledningens ytterliga känslighet afbrinna af sig själfva, dels och att den med den föreslagna anordningen afsedda fördelen, att ljudet af skottet skulle höras på längre håll och sig signaleringen sålunda blifva verksamare för förstäderna, ej komme att väsentligt nedföra de stora verkningar, brandbefälet föreställer sig. Komiterade föreslår att för verksamare alarmering af förstäderna de i brandväsendets åtgärder befintliga s. k. bongongerna förlades till de ställen, där de föreslagna telefonerna komma att inrymmas. De, som tilläts att afgiftsfritt begagna telefonerna, borde äfven kunna åläggas skyldighet att vid rapport om eldsvåda rycka ut och alarmera kringliggande stadsdelar med bongongerna, hvilka, rätt använda, utveckla ett särdeles intensivt störande ljud.

15 Beräkning af de kostnader i öfrigt som de af komiterade föreslagna åtgärder bör betinga, afgifves följande utlåtande.

16 Lön till poliskommissarien kr. 1,800. Lön för en poliskonstopel bestämd till 720 kronor, hvilket för 7 konstoplar för 5,040. Kläder till konstoplarna 50 kr. Årligen för hvarje man, 350. För 14 underkonstoplar med deras föreslagna tjänstgöring äfven som brandsoldater 500.

17 Lön kommer kläder för tjänstgöring till i poliskåren och dels i brandkåren beräknade för hvarje man i förra fallet till 35 kronor och i senare fallet till 30 kronor årligen, eller för 19 man 1,235.

18 Lön till tillägg årligen 300. Hälsovårds poliskommissarien 850. Kläder 50 kr. Brandsoldaternes lön 900 kr.

19 Dessutom erfordras i tillägg af de af komiterade föreslagna anordningar följande årliga utgifter: förhyrande af lokal till aktionskammaren jämte ved 500, flyttning af de elektriska ringledningarna till mån manskapets bostäder ändras 100 till 200 kr. 20,000.

20 Lön skulle komma kostnader en gång till, nämligen för: inredning i rådhuset af arrestrum 300, inredning i rådhuset af brandstation samt inventarier till densamma 300, elektriska ringledningar till polismanskapets bostäder 1,500, 5 st. telefoner med ledningar, 125 kr. p. st. 750, inköp af en ångspruta (högsta priset) 12,150, inköp af en s. k. ulmerstege 600, 3 hakstegar 75, 3 lifreddningsbälten 75, summa kronor 15,750.

21 I den komiterade framman, att en af de af komiterade föreslagna, uppgående till kronor 1,585, genom den föreslagna organisationens antagande skulle bortfalla, a. visat, att de föreslagna förändringarna och förbättringarna i stadens polis- och brandväsende i verkligheten icke betingade några större utgifter än kr. 13,340.

22 Komiterade hemställes, att stadsfullmäktige besluta, att anmoda magistraten, att med iakttagande af de af komiterade föreslagna grunder för poliskårens sammansättning och villkor för anställning i densamma åta i stadens tjänst antaga: en poliskommissarie, en hälsovårds- och sundhetspolis.

23 Konstoplar, och under vilken, att de sistnämnda under viss tid å dygnet och på sätt om genom särskildt reglemente kommer att bestämmas, användas jämväl som brandmanskap.

24 I rådhuset inreda arrestrum för alla personer.

25 För brandkårens sammansättning, summa följande grunder, enligt hvilka kåren skall bestå af: en aflönad brandchef.

Rudinska Boktryckeriet

58

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Rudinska Boktryckeriet

58

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

68

69

70

71

72

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

87

88

89

90

91

92

93

94

95

96

97

98

99

100

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktryckeriet. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 27. Rudinska Boktry